

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № .....

София, ... 2020 г.

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
ОТ КИРИЛ АНАНИЕВ – МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Национална стратегия за финансова грамотност на Република България и План за действие (2021-2025 г.) към Националната стратегия за финансова грамотност на Република България

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР–ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Национална стратегия за финансова грамотност на Република България и План за действие (2021-2025 г.) към Националната стратегия за финансова грамотност на Република България.

Значението на финансовата грамотност е официално признато от страните-членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), като през 2002 г. стартира глобален проект за повишаване на финансовата грамотност в световен мащаб. В

рамките на тази инициатива през 2008 г. ОИСР създава Международната си мрежа за финансово образование (International Network for Financial Education - INFE) с цел подпомагане на дейността в тази сфера. Дейността на мрежата е световно призната на форуми като G20, които приемат редица инструменти и изследвания, изготвени от INFE.

Финансовата грамотност най-често се определя като комбинация от финансово осъзнаване, познание, умение, отношение и поведение, които са необходими, за да се вземат устойчиви финансови решения и за да се постигне като крайна цел индивидуално финансово благосъстояние. Финансовата грамотност все повече се признава като важно индивидуално умение в живота на хората. Необходимостта от повишаването ѝ се обуславя от редица фактори като предлагането на все по-многобройни и сложни финансови продукти, възникването на нови рискове за потребителите на финансови услуги, бързото развитие на финансовия сектор, увеличаването на броя и видовете потребители на финансови услуги и финансови институции.

В края на 2018 г. стартира петгодишен съвместен проект на страните от Югоизточна Европа в областта на финансовата грамотност и ОИСР, чрез нейната мрежа INFE, и Министерството на финансите на Нидерландия. Република България, наред с още шест страни (Румъния, Хърватия, Северна Македония, Черна гора, Молдова и Грузия), е участник в тази инициатива.

Дейностите в областта на финансовата грамотност се координират на национално ниво от Министерството на финансите. Към министъра на финансите има създадена Междуведомствена работна група по финансова грамотност (МРГФГ) с основна задача изготвяне на Национална стратегия за финансова грамотност (Стратегията), очертаване на мерките за нейното прилагане, както и проследяване на тяхното изпълнение. С оглед приоритетния характер на дейностите за повишаване на финансовата грамотност и финансовото образование в България, МРГФГ се ръководи от заместник-министър на финансите. Функциите на секретариат на работната група се изпълняват от Министерство на финансите. В МРГФГ участват институции като Министерство на образованието и науката, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на икономиката, други министерства, Комисия за защита на потребителите, Национална агенция за приходите, Комисия за финансов надзор, Българска народна банка, представители на неправителствения сектор в областта на финансовата грамотност, защитата на потребителите и браншови асоциации в сферата на финансовите услуги. В работата на групата бяха привлечени представители на висшите училища, на финтех сектора и други, като в бъдеще се предвижда и разширяване на нейния състав.

Успешното изпълнение на дейностите в областта на финансовата грамотност е необходимо за изграждането и прилагането в страната на един работещ механизъм за подобряване финансовата грамотност на населението. То е с приоритетно значение и с оглед на кандидатурата на България за членство в ОИСР.

Създаването на устойчиво обществено разбиране за връзката между финансовата грамотност и качеството на живот е предпоставка за формиране на по-активна позиция по отношение на целенасоченото търсене и ползване на образователни ресурси. Финансовото образование е важно за целия житейски цикъл на отделния гражданин или потребител. От първите решения как да се спестява и за какво да се похарчат спестени средства, до това как да се осигури по-добър живот и достойни старини след пенсиониране.

Финансовата грамотност и финансовото образование са важни за всеки член на обществото. В тази връзка настоящата Стратегия е насочена към всички граждани в страната и всички групи от обществото, като се планира по-специално внимание да се обърне на определени целеви групи.

В България до момента има изпълнени много програми и осъществени редица инициативи, целящи подобряване на финансовата грамотност на населението. Въпреки че до момента тези ресурси и дейности не са били координирани на национално ниво, много от тях са осъществявани в партньорство между различни организации. Настоящата Стратегия обединява и надгражда тези програми и инициативи.

Националната стратегия за финансова грамотност и Планът за действие¹ (2021-2025 г.) към нея се базират на вече постигнатото, като целят надграждане на приоритетите и целите в дългосрочен план.

Целта на настоящата Стратегия е повишаване на финансовата грамотност на населението и е насочена към изграждане на:

- знания и умения за краткосрочно управление на личните финанси и финансов контрол: бюджетиране и контрол на домакинските разходи, навременно обслужване на задълженията, разумна преценка при поемане на задължения и покупки;
- знания и умения за управление на риска и изграждане на финансова устойчивост;

---

¹ Планът за действие обхваща основните и най-приоритетни дейности, които ще се осъществяват през следващите години с цел повишаването на нивото на финансова грамотност, както и проследява тяхното изпълнение. Планираните от отделните институции и организации дейности не са включени в този план, а ще бъдат публикувани на страницата на Министерство на финансите след одобряването на стратегията.

- знания и умения за финансово планиране в средносрочен и дългосрочен период: определяне на цели, спестяване и инвестиране, включително и с цел подsigуряване за пенсионния период;
- знания и умения за разумно използване на финансовите продукти и услуги;
- информираност относно финансовите продукти и услуги: познаване същността, възможностите и рисковете, характерни за съответните продукти и услуги, способност за информиран избор на адекватни на нуждите продукти и услуги;
- информираност относно правата и задълженията на потребителите на финансови услуги и механизмите за защита правата на потребителите;
- знания и умения за използването на дигиталните технологии за повишаването на финансовата грамотност.

За приемането на проекта на акт не са необходими допълнителни разходи/трансфери/други плащания. Прилагането на мерките, залегнали в Плана за действие към Националната стратегия за финансова грамотност на Република България ще се изпълнява в рамките на одобрените бюджети за съответната година и на разходните тавани по бюджетите за съответния период на институциите и ведомствата, изпълнители на Стратегията.

Предложеният проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална стратегия за финансова грамотност на Република България и на Плана за действие (2021-2025 г.) към нея не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена финансова обосновка по Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на Стратегия и План за действие към нея са публикувани на интернет страницата на Министерството финансите и на Портала за обществени консултации за период от 30 дни, като целесъобразните предложения са отразени. Справката за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации е публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации

Проектът на акт е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация с всички министри, с дирекциите от администрацията на Министерския съвет и държавни органи, с чиято функционална

компетентност е свързан, като становищата им са отразени съгласно приложената към доклада справка.

С предложения проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на Национална стратегия за финансова грамотност на Република България и на Плана за действие (2021-2025 г.) към нея не се въвеждат разпоредби на актове на Европейския съюз, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с правото на ЕС.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР–ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 6, ал. 1, чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложеният проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Национална стратегия за финансова грамотност на Република България и План за действие (2021-2025 г.) към Националната стратегия за финансова грамотност на Република България.

МИНИСТЪР:

КИРИЛ АНАНИЕВ